

NIEUWE VORMEN VAN ORGANISEREN EN MEDEZEGGENSCHAP

Ruimte voor vernieuwing

Conferentie voor OR-leden, Bestuurders, Managers en HRM'ers

Donderdag 8 maart 2012

In De Fabrique in Maarsssen

van 13.30 tot 20.30 uur, dus filevrij!

Organiseren krijgt steeds meer het karakter van een ruimtereis: op weg naar onbekende bestemmingen zonder dat we weten wat we onderweg tegenkomen. Hoe bereidt u uw organisatie daar op voor? En hoe geeft u daarbij vorm aan (mede)zeggenschap?

U bent niet als enige op zoek naar antwoorden. U gaat samen met collega's en deskundigen de ruimte in om nieuwe ideeën te ontwikkelen tijdens de conferentie 'Nieuwe vormen van organiseren en medezeggenschap' op 8 maart 2012.

› Een must voor OR-leden, Bestuurders, Managers en HRM'ers

Het lijkt soms wel of er een crisis nodig is om stil te staan bij het bestaansrecht van de organisatie. Bezuinigingen en reorganisaties dwingen tot andere antwoorden op de vraag: waartoe zijn wij op aarde? En misschien zelfs: wat is onze plek in het heelal? Waar gaat het nu echt om? Wetenschappers geven toe dat ze nog geen 5% van de totale werkelijkheid in kaart hebben gebracht, maar dat kleine beetje bepaalt wel ons wereldbeeld. Het verkennen van die andere 95% lukt alleen als we onze bestaande kaders durven los te laten. Hetzelfde zien we in organisaties. We proberen met 5% van de werkelijkheid de organisatie te besturen, maar de 95% die we niet kennen en ook niet kunnen beheersen is wel voor een groot deel bepalend voor het resultaat.

Science fiction of werkelijkheid?

Als je door de bril van een middeleeuwse stedeling naar onze huidige maatschappij zou kijken dan zie je volstreekte science fiction. Hoe vreemd is het dan om je voor te stellen dat wij als ruimtereizigers naar onze eigen aarde kijken? Dromen, fantasieën, passie en ambities creëren onze toekomst. De beelden die wij op 8 maart ontwikkelen over organisaties en medezeggenschap in de nieuwe tijd, zijn medebepalend voor hoe de werkelijkheid er uit gaat zien.

Vanuit de ruimte kijken naar de organisatie

De Chinezen wisten het 4000 jaar geleden al: de processen in het heelal lijken heel veel op wat er op atomair niveau gebeurt. Wat er in het groot gebeurt, vindt ook in het klein plaats. Wat kunnen we leren over onze organisatie als we naar het heelal kijken? Of omgekeerd: wat kunnen we leren over onze organisatie en medezeggenschap als we goed naar ons zelf kijken als onderdeel van het geheel?

Ruimte geven aan nieuwe vormen van organiseren en medezeggenschap

Wij geven u de mogelijkheid om vanuit een ruimteschip naar de aarde te kijken. Om uw eigen ideeën te ontwikkelen door van afstand te kijken naar wat er gebeurt. We weten van Astronauten dat ze na een ruimtereis als een ander mens terugkeren op aarde. Ze kijken op een andere manier, spiritueler en met meer relativiseringsvermogen. U gaat – gevoed door inspirerende sprekers – samen met collega's en professionals en begeleid door een gids 'de ruimte in' met bijzondere verhalen en workshops. Wij bieden u op deze manier een ruimtereis naar onbekende plekken in het heelal van organiseren en (mede)zeggenschap.

De thema's

Nieuw leiderschap

Wat betekenen de uitdagingen van de 21ste eeuw voor de rol van het management? Van bovenaf sturen en beheersen maakt plaats voor nieuwe vormen van organiseren: samen werken op basis van gelijkwaardigheid, openheid en vertrouwen. Hoe geef je leiding binnen een moderne organisatie, wat zijn de nieuwe kernissues? Wat is je rol bij veranderingsprocessen?

Wat is werk?

Wat is de betekenis van werk en hoe ziet dit er in de toekomst uit? Van 9 tot 5 op de werkplek of thuis tussen de afwas en luiers door bellen met een collega? Wat is de functie van het kantoor? Houdt werk op bij 65? Hoe kijkt de Generatie Einstein naar werk? Wat betekenen de toenemende mogelijkheden van tijd- en plaatsonafhankelijk werken (Het Nieuwe Werken) voor management en medezeggenschap?

Crisis en bestaansrecht

De huidige economische crisis leidt tot vragen rondom het bestaansrecht van organisaties. Bezuinigingen en reorganisaties dwingen tot andere antwoorden op de vraag: Waartoe zijn wij op aarde? Waar gaat het nu echt om? Een crisis kan leiden tot herbezinning en vernieuwing. Je kunt er sterker uitkomen. Duurzaamheid en spiritualiteit bieden daarbij nieuwe invalshoeken.

Medezeggenschap in de nieuwe tijd

Ondernemingsraden worden door reorganisaties en adviesaanvragen geconfronteerd met nieuwe vraagstukken. Wat vindt de OR de goede weg voor de toekomst van haar organisatie? Hoe ontwikkelt zij zich tot een stevige regisseur van medezeggenschap? Hoe maak je medezeggenschap aantrekkelijk voor (jonge) mensen? Kun je door nieuwe media medewerkers beter betrekken bij beleid en besluitvorming?

Het programma

13.30 – 14.30 Aftrap in kleine groepen onder leiding van een gids

14.30 – 15.30 Eerste ronde inspiratielezingen

Nieuw leiderschap	Wat is werk	Crisis & bestaansrecht	Medezeggenschap		
Jos Verveen: Bullshit Management	Shanti Silos: Schonen, dromen en ordinaire fun	Hans van der Steen: Stille revolutie	Engbert Breuker: Sociaal ondernemen nu!	Manon Ossevoort: Naar het eind van de wereld	Evert van Bonzel: Een creatieve invulling van de WOR

15.30 – 16.30 Eerste ronde workshops

Verdiepingsworkshops	Uitwisselingsworkshops	Intervisieworkshops	Best Practices: AkzoNobel, Olijslager Verf, Stichting Mooi, Universiteit Wageningen
----------------------	------------------------	---------------------	---

16.30 – 18.00 Open Space

Uitwerking van ideeën, uitwisseling van ervaringen, vragen van advies, improvisatie, ontspanningsworkshops
Diner

18.00 – 19.00 Tweede ronde inspiratielezingen

Nieuw leiderschap	Wat is werk	Crisis & bestaansrecht	Medezeggenschap		
Joop Swieringa: Gedoe komt er toch!	Willeke Kremer: Vernieuwing is gedrag	Henny van Egmond: HNW, van visie naar praktijk	Inez Groen: Generatie Einstein	Govert Schilling: De kunst van het relativeren	Jan Ekke Wigboldus: De harde noodzaak van een OR

19.00 – 20.00 Tweede ronde workshops

Verdiepingsworkshops	Uitwisselingsworkshops	Intervisieworkshops	Best Practices: DSM, Heijmans NV, Zienn
----------------------	------------------------	---------------------	---

20.00 – 20.30 Spectaculaire afsluiting

Gidsgroepen

U start met een 'goed gesprek' met een aantal gelijkgestemden onder leiding van een gids. We vragen u van te voren om aan te geven waar in eerste instantie uw interesse naar uitgaat. Op basis daarvan worden groepen gevormd van deelnemers met gelijksoortige interesses. In deze groep formuleert u uw persoonlijke doelstelling en stelt u een programma samen dat optimaal aansluit bij uw eigen vragen.

Inspiratielezingen

Het programma bevat in twee rondes een keur aan bijzondere en interactieve presentaties, door bijvoorbeeld Engbert Breuker (Social Venture Network), Henny van Egmond (Rabo Unplugged), Inez Groen (Generatie Einstein), Manon Ossevoort (het trekkermeisje), Hans van der Steen (directeur AAVN), Jos Verveen (Bullshit Management).

Open Space

Een deel van het programma is niet ingevuld. U wisselt ervaringen uit en legt nieuwe contacten. U gaat in gesprek met sprekers en met elkaar. U vraagt advies aan de aanwezige deskundigen. U neemt met andere deelnemers deel aan een geïmproviseerde workshop. U werkt in uw gidsgroep aan de uitwerking van de ideeën die u hebt opgedaan. U ontspant zich door meditatie, yoga of taichiquan. U geniet van de heerlijke gerechten die worden geserveerd.

Workshops

Het programma bevat twee rondes workshops waarin u onder leiding van een facilitator samen met collega-deelnemers aan de slag gaat. Het resultaat dat u wilt behalen staat centraal en de workshops zijn er op gericht tot concrete ideeën te komen waar u in uw eigen organisatie meteen mee aan de slag kunt. Er zijn vier soorten workshops:

› **Verdieping.** U vertaalt de visies en ideeën van de spreker(s) op een creatieve wijze naar uw eigen praktijksituatie.

› **Uitwisseling.** U wisselt praktijkervaringen en ideeën uit met collega-deelnemers volgens het principe halen en brengen. U leert van elkaars successen en tegenslagen.

› **Intervisie.** U brengt een probleemstelling in, waarover u op een gestructureerde wijze in gesprek gaat. Van uw collega-deelnemers ontvangt u ideeën en adviezen die u verder helpen.

› **Best Practices.** U leert van de inspirerende voorbeelden van een aantal geselecteerde organisaties: *DSM, AkzoNobel, Heijmans NV, Olijslager Verf, Stichting Mooi, Zienn Opvang en Ondersteuning* en *Universiteit Wageningen*.

De sprekers

Evert van Bonzel

Hoofd van de afdeling Medezeggenschap en Juridische Zaken van de SER. Pleit – binnen de kaders van de WOR – voor een meer creatieve en innovatieve invulling van medezeggenschap, waarbij een stimulerende rol voor de OR bij het bevorderen van MVO een van de speerpunten is.

Engbert Breuker

Praatjesmaker en fantast, van nature en van beroep. Was CEO ('chief emotions officer') bij Pentascope. Voorzitter Social Venture Network Nederland, een netwerk van koplopers op het gebied van duurzaamheid en MVO.

Henny van Egmond

Voormalig programmamanager Rabo Unplugged. Schreef 'Het Nieuwe Werken, van visie naar praktijk' en adviseert en begeleidt als partner van Yolk tal van organisaties bij het ontwikkelen en invoeren van een nieuwe werkstijl.

Inez Groen

Schreef Generatie Einstein 3.0. Ze zijn jong, creatief en doen het liefste tien dingen tegelijk. Ambitieuw, gehecht aan vrijheid en meer gericht op zelfontplooiing dan op status. Wat betekent werk voor deze nieuwe generatie werknemers? Hoe betrek je ze er bij?

Willeke Kremer

Directeur Training & Development bij IMK Opleidingen. Richt zich op werkelijke gedragsverandering in organisaties en de invloed van ieder individu hierop, op elk niveau binnen de organisatie. 'Gedrag heeft meer effect dan welk plan of welke beleidsnota dan ook.'

Manon Ossevoort

Werd bekend doordat ze op de trekker naar het einde van de wereld reisde en daarbij dromen verzamelde. Ontwikkelde zich van theatermaakster tot entrepreneur met een missie: mensen inspireren met verhalen die laten zien dat de wereld zo mooi is als wij hem zelf en met elkaar maken!

Govert Schilling

Wetenschapsjournalist en –publicist op het gebied van de sterrenkunde. Zijn bijdrage aan de popularisering van kennis en wetenschap werd beloond met de Eureka!-oeuvreprijs van de NWO. Heeft een wekelijkse interactieve bijspijkerkursus (twursus) op twitter verzorgd.

Shanti Silos

Organisatieadviseur en coach, die werkt onder het motto: werkelijk leven en er echt van genieten. Schreef het boek 'Schonen, dromen en ordinaire fun', een speurtocht naar onbekende bestemmingen met keuzes op kruispunten. In de driver's seat zitten en genieten van de rit.

Hans van der Steen

Directeur arbeidsvoorwaardenbeleid van AWWN. Hij verwacht de komende jaren niets minder dan een 'stille revolutie' op het gebied van arbeidsvoorwaarden die de klassieke verhouding tussen werkgever en werknemer ingrijpend zal veranderen.

Joop Swieringa

Bekend door zijn boeken Lerend organiseren, In plaats van reorganiseren en Gedoe komt er toch, alle gebaseerd op de metafoor 'reizen versus trekken'. Reizen staat voor de klassieke manier van veranderen. Een moderne verandering is als een spannende trektocht met alleen maar een begin.

Jos Verveen

Bedrijfskundige, ondernemer en raadslid in Rotterdam. Werkte 15 jaar als organisatieadviseur en schreef Bullshit Management als afscheidboek van de adviesbranche. Hij veegt daarin de vloer aan met management en alles wat daar bij hoort.

Jan Ekke Wigboldus

Werkte lange tijd onder de vlag van SBI, thans zelfstandig trainer en adviseur. Promoveerde op een onderzoek naar de economische effecten van ondernemingsraden. 'Goed ondernemingsbestuur kan niet zonder de inbreng van een ondernemingsraad.'

Algemene informatie

Doelgroep

Deze conferentie is bedoeld voor OR-leden, bestuurders, managers, HRM'ers, trainers en adviseurs die samen willen nadenken over en willen werken aan nieuwe, effectieve vormen van organiseren en medezeggenschap.

Datum

Donderdag 8 maart 2012, van 13.30 tot 20.30 uur – dus filevrij!

Locatie

De conferentie wordt gehouden op een bijzondere locatie met een industriële uitstraling: De Fabrique in Maarssen. Midden in het land, goed bereikbaar met het openbaar vervoer, dankzij het gunstige tijdstip met eigen vervoer filevrij te bereiken en voldoende parkeermogelijkheden.

Kosten

De kosten voor deelname aan deze conferentie bedragen € 395,- (exclusief btw).

Annulering

Indien u tot twee weken voor datum annuleert, berekenen wij € 50,- annuleringskosten. Daarna brengen wij het volledige bedrag in rekening. Bent u verhinderd, dan kan een collega van uw inschrijving gebruik maken.

Kortingsregeling

Voor organisaties die met meerdere mensen aan deze conferentie deelnemen hanteren wij de volgende kortingsregeling.

- > Bij aanmelding van 3 personen ontvangt u 20% korting en betaalt u € 315,- p.p.
- > Bij aanmelding van 4 personen ontvangt u 25% korting en betaalt u € 295,- p.p.
- > Bij aanmelding van 5 personen of meer ontvangt u 30% korting en betaalt u € 275,- p.p.

Voorwaarde om in aanmerking te komen voor deze kortingsregeling is dat tenminste één van de aangemelde deelnemers geen OR-lid of ambtelijk secretaris is. De korting wordt automatisch verrekend.

Aanmelding

U meldt zich aan via www.innovatievedezeggenschap.nl.

U kunt zich eveneens aanmelden door (een kopie van) de ingevulde aanmeldingsstrook te sturen naar:

TCG, Postbus 1602, 9701 BP Groningen.

Per fax naar (050) 311 46 44.

Per email naar info@tcg-groep.nl

Gratis abonnement op OR-Online

Alle deelnemers ontvangen een gratis lidmaatschap van een half jaar op OR-Online, zodat u op de hoogte bent van het laatste nieuws op het gebied van medezeggenschap en toegang heeft tot een up-to-date naslagwerk.

Aanmelding

Ik geef mij/ons op voor de conferentie “nieuwe vormen van organiseren en medezeggenschap” op 8 maart 2012 te Maarssen.

1. MEVR/DHR: ..... FUNCTIE: ..... AFDELING: ..... wel / geen OR-lid
2. MEVR/DHR: ..... FUNCTIE: ..... AFDELING: ..... wel / geen OR-lid
3. MEVR/DHR: ..... FUNCTIE: ..... AFDELING: ..... wel / geen OR-lid
4. MEVR/DHR: ..... FUNCTIE: ..... AFDELING: ..... wel / geen OR-lid
5. MEVR/DHR: ..... FUNCTIE: ..... AFDELING: ..... wel / geen OR-lid

ORGANISATIE: _____

POSTADRES: _____

POSTCODE EN PLAATS: _____

TELEFOON: _____

E-MAIL: _____

HANDTEKENING: _____

U kunt dit inschrijfformulier zenden aan:
TCG
Postbus 1602
9701 BP Groningen
of faxen naar: 050 – 311 46 44

U kunt zich ook aanmelden via
info@tcg-groep.nl of
www.innovatievedezeggenschap.nl

Partners

ATIM Biedt praktische advisering en begeleiding aan ondernemingsraden tijdens de besluitvorming rondom fusies, organisatieveranderingen, aanpassingen in het sociaal beleid en bij conflicten tussen overlegpartijen. Op een constructieve manier en met een goed gevoel voor verhoudingen.

Postbus 107, 3720 AC Bilthoven
T (030) 233 45 22. www.atim.eu

AAVN De grootste werkgeversvereniging van Nederland. Werkt vanuit de filosofie dat goed werkgeverschap in grote mate bijdraagt aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen: een positief bedrijfsklimaat met constructieve arbeidsverhoudingen.

Postbus 93050, 2509 AB Den Haag
T (070) 850 86 00. www.aavn.nl

BPO ADVIESGROEP Onafhankelijk advies- en trainingsbureau met een vooruitstrevende visie op de ontwikkeling van mensen, organisaties en de rol van de ondernemingsraad. Werkt vraaggericht en op maat en stemt af op de individuele behoefte en de unieke eigenschappen van de klant.

Postbus 33, 3830 AA Leusden
T (033) 432 10 88. www.bpo-groep.nl

DEDOENKERS Organisatiecreatieven met een Nieuw Rijnlandse Mindset. Maken de weg vrij door het zelfhelend vermogen van organisaties en individuen aan te spreken en uit te dagen. Verleidend, soms shockerend, speels en tot de verbeelding sprekend.

Linnaeuslaan 60, 3571 TZ Utrecht
T 06 226 99 093. www.dedoenkers.nl

GBIO Scholingsfonds voor medezeggenschap. Stimuleert scholing en vorming van OR-leden. Geeft zelf geen cursussen, maar verstrekt een financiële bijdrage voor cursussen die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Doet onderzoek naar ontwikkelingen van medezeggenschap.

Postbus 19306, 3501 DH Utrecht
T (030) 294 55 68. www.gbio.nl

IMK OPLEIDINGEN Richt zich op bedrijven met ambitie. Verzorgt trainingen in vaardigheden op het gebied van management, leiderschap, communicatie en klantgerichtheid. Geeft mensen en organisaties de gelegenheid hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en ermee te ondernemen.

Postbus 2002, 2400 CA Alphen aan den Rijn
T (0172) 42 34 56. www.imkopleidingen.nl

KIENHUISHOVING ADVOCATEN EN NOTARISSEN Een van de marktleiders in juridische dienstverlening. Open, betrokken, met een groot inlevingsvermogen zoekend naar nieuwe mogelijkheden. Met tal van specialisten op gebieden als medezeggenschapsrecht, arbeidsrecht en ondernemingsrecht.

Postbus 109, 7500 AC Enschede.
T (053) 480 42 00. www.kienhuishoving.nl

MANAGEMENTBOEK.NL Noemt zichzelf de beste boekensite voor managers. Onderscheidt zich van algemene internetboekhandels door een specialisatie op het gebied van management. Heeft ruim 10.000 titels uit voorraad leverbaar, waarover uitgebreide informatie voorhanden is.

Postbus 231, 3100 AE Schiedam
T (010) 473 13 97. www.managementboek.nl

SBI TRAINING & ADVIES Traint en adviseert ondernemingsraden en directies/HRM van organisaties en levert daarmee een bijdrage aan de optimalisatie van het onderlinge overleg, de bedrijfsvoering en de ontwikkeling van individuele medewerkers.

Postbus 69, 3940 AB Doorn
T (0343) 47 33 33. www.sbi.nl

WERKPLAATS VOOR MEDEZEGGENSCHAP

Ervaren partner voor ondernemingsraden en andere spelers bij het medezeggenschapsproces. Geeft trainingen en adviezen vanuit de overtuiging dat goede medezeggenschap leidt tot meer betrokkenheid, betere besluiten en beter ondernemerschap.

Postbus 896, 7400 AW Deventer
T (0570) 63 63 11. www.wvm.info

Wie kies jij?
ondernemingsraden

WIEKIESJIIJ ONDERNEMINGSRADEN

Ontwikkelde een compleet digitaal platform voor OR-verkiezingen. Betreft medewerkers actief bij de verkiezingen en werkt opkomstbevorderend. Alles digitaal: zo min mogelijk administratieve rompslomp, bespaart veel tijd en geld en beter voor het milieu.

Hoge der A 12, 9712 AC Groningen
T (050) 767 62 81. www.wiekiesjijor.nl

Organisatie

OR-ONLINE Informatie- en communicatieplatform voor iedereen die zich betrokken voelt in arbeid en medezeggenschap. Biedt OR-leden de mogelijkheid om zelf via het internet in hun kennis- en informatiebehoefte te voorzien en met elkaar in contact te komen.

Postbus 33, 3830 AA Leusden
T (033) 432 10 88. www.or-online.nl

TCG-GROEP Richt zich op het organiseren van hoogwaardige congressen, conferenties, seminars en workshops, met name op het terrein van management- en besturingsvraagstukken. Maakt gebruik van onorthodoxe werkvormen die de deelnemers prikkelen en raken.

Postbus 1602, 9701 BP Groningen
T (050) 311 26 55. www.tcg-groep.nl